

70 LAT POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

Zasłużeni dla Uczelni

Przeszłość, terażniejszość i przyszłość miejsca w dużym stopniu determinują ludzi. Także na mijające 70 lat funkcjonowania Politechniki Częstochowskiej można spojrzeć poprzez sylwetki osób, które tę instytucję tworzyły, kształtowały i zmieniały, dostosowywały do swoich wyobrażeń i czasów, w których przyszło im żyć. To ludzie zdecydowali o tym, by tuż po II wojnie światowej stworzyć w Częstochowie uczelnię techniczną, pokonując bariery tak organizacyjne, jak i kadrowe oraz mentalne. Przypomnianych w tym miejscu kilkanaście sylwetek to tylko niewielki procent osób, które przez dłuższy lub krótszy czas związały swoje życie z Politechniką Częstochowską, pełniąc mniej lub bardziej odpowiedzialne funkcje. Rozdziały ich życia są już zamknięte i napisane do ostatniego słowa. Jednak wciąż ich następcy piszą kolejne, nie mniej fascynujące karty historii Uczelni.

prof. dr hab.

Włodzimierz Brzezina (1926-2008)

W latach 1994-1996 był dyrektorem Instytutu Zarządzania (jednostki podstawowej). Jest twórcą własnej, oryginalnej w skali światowej, teorii intelektualizacji nauczania rachunkowości. Stworzył systemową teorię rachunkowości, której znaczenie dla nauk ekonomicznych polega na odkryciu i praktycznym zastosowaniu metody bilansowej w rachunkowości, wprowadzeniu pojęć zasobów i strumieni ekonomicznych w mikro- i makroskali, wyeksponowaniu przepływowego charakteru strumieni ekonomicznych. Stał się powszechnie uznanym autorytetem w zakresie rachunkowości i pod tym względem zajmuje jedno z czołowych miejsc wśród profesorów rachunkowości w Polsce.

prof. dr hab. inż.

Irena Dobrzańska (1933-2010)

W 1968 roku podjęła pracę na Wydziale Elektrycznym Politechniki Częstochowskiej. W latach 1979-1981 i 1987-1990 była dziekanem tego Wydziału. Jej działalność naukowa, zebranie zespołu ludzi, wypromowanie 8 doktorów pozwoliło na utworzenie szkoły naukowej znanej w kraju i cenionej poza jego granicami, zajmującej się szeroko pojętym prognozowaniem w elektroenergetyce. Ponadto jej zainteresowania naukowe dotyczyły: elektrowni węglowych, bilansu energetycznego państwa, optymalizacji strategii rozwoju paliw i energii, zmienności obciążeń w systemie elektroenergetycznym oraz elektroenergetyki w gospodarce rynkowej. Była świetnym wykładawcą akademickim, a jej wykłady należały do najlepszych.

dr

Mieczysław Gordon (1918-1983)

Pierwszy kierownik Studium Wychowania Fizycznego Politechniki Częstochowskiej, niezwykle aktywny w pracy dydaktycznej, wychowawczej i organizatorskiej. Uzyskał uprawnienia sędziowskie oraz instruktorsko-trenerskie gier zespołowych. Z jego inicjatywy rozpoczęto systematyczne badania nad sprawnością fizyczną młodzieży studiującej nauki techniczne na PCz. Intensywnie działał na rzecz budowy obiektów sportowych na potrzeby środowiska akademickiego. Jego pasją była koszykówka, drużyna Politechniki Częstochowskiej uznawana wtedy była za jedną z najlepszych akademickich drużyn w kraju. W 1975 roku założył w Częstochowie oddział Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej. Należał do najbardziej zaawansowanych naukowo i najbardziej aktywnych społecznie nauczycieli akademickich wychowania fizycznego poza siecią uczelni profesjonalnych.

prof. dr inż.

Jan Gottfried (1924-2016)

Po studiach na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej podjął w 1951 roku pracę na tej Uczelni. Jego zainteresowania naukowe sięgały szeroko pojętej elektrotechniki, elektroenergetyki oraz od lat 70. modelowania numerycznego sieci elektroenergetycznych. Publikował w językach francuskim (również książki) i polskim. W 1956 roku rozpoczął pracę w Katedrze Elektrotechniki Wydziału Metalurgicznego Politechniki Częstochowskiej. Był prodziekanem oraz dziekanem Wydziału Metalurgicznego, a od 1966 roku dziekanem - założycielem i organizatorem Wydziału Elektrycznego. Od podstaw zorganizował laboratoria, wyposażył w aparaturę naukową oraz opracował wspólnie z architektem projekt nowych obiektów Wydziału. W latach siedemdziesiątych był profesorem politechniki w Algierze.

prof. dr

Aleksander Sz. Grabara (1922-1999)

Pracę na Politechnice Częstochowskiej rozpoczął w 1974 roku od stanowiska adiunkta. W latach 1974-1982 był zatrudniony na stanowisku docenta. W latach 1982-1984 był dyrektorem Instytutu Inżynierii Łądowej na prawach wydziału. W latach 1984-1992 kierował Katedrą Ekonomii i Organizacji Budownictwa. Z pasją zajmował się problemami wiedzy o pracy, przede wszystkim zwracając uwagę na człowieka w warunkach pracy, organizacją, ekonomią i ochroną jego pracy, ergonomią narzędzi miejsca pracy, bezpieczeństwem i higieną pracy. Jest autorem lub współautorem kilkunastu książek dotyczących tej tematyki.

z-ca prof. mgr inż.

Józef Grosman (1908-1982)

Od 1953 roku pracował na Wydziale Włókienniczym Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie jako z-ca profesora oraz kierownik Katedry Tkactwa, której był organizatorem. Dzięki niemu powstały wówczas laboratoria tkactwa i dziewiarstwa. W latach 1956-1958 był dziekanem Wydziału Włókienniczego. W tym czasie zespół pod jego kierownictwem opracował technologie nowych typów tkanin technicznych, był pionierem badań użytkowych wyrobów włókienniczych, zainicjował badania energetyczne krosna, mające na celu optymalizację parametrów procesu tkania. Był ekspertem w zakresie technologii i konstrukcji maszyn tkackich. W czasach gdy był dziekanem, Wydział Włókienniczy przeżywał najlepsze lata swego rozwoju. Był także doskonałym dydaktykiem, autorem skryptów i podręczników z zakresu tkactwa.

prof. dr hab. inż.

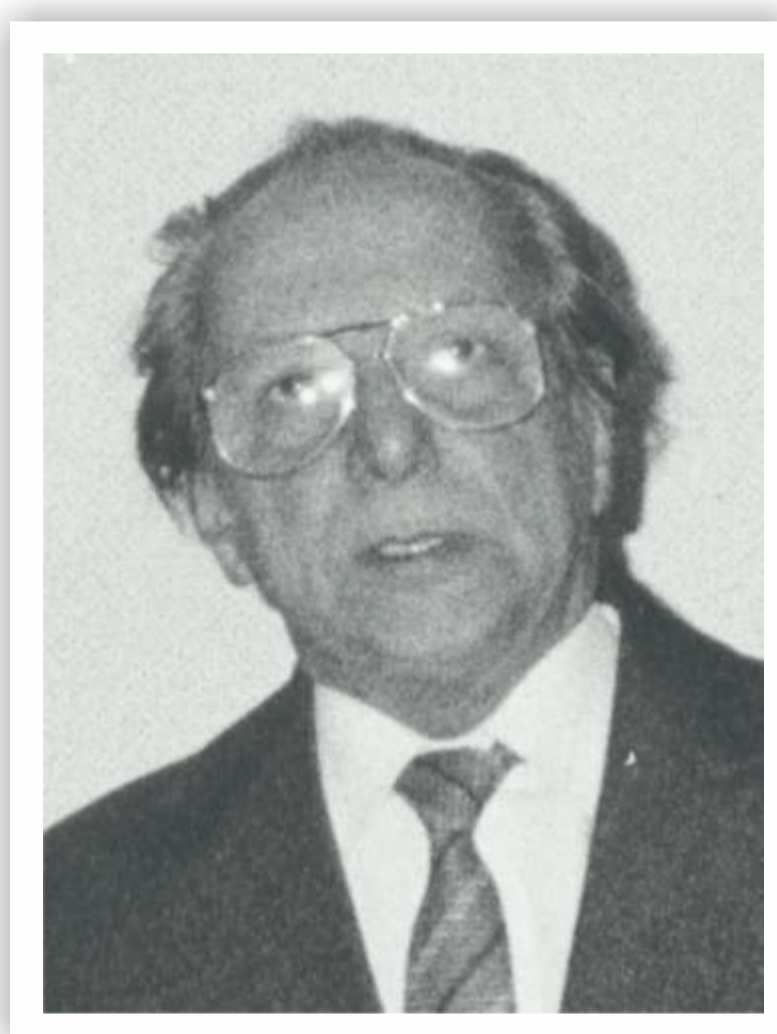
Roman K. Janiczek (1910-1999)

Inżynier mechanik, współtwórca i pierwszy dyrektor Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego w Katowicach. W 1957 roku podjął pracę na Politechnice Częstochowskiej. W ciągu 23 lat pracy na Uczelni pełnił funkcje: kierownika Katedry Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów, zastępcy dyrektora Instytutu Podstaw Konstrukcji Maszyn oraz prodziekana Wydziału Budowy Maszyn. W 1975 roku dzięki jego uporowi powstał Instytut Inżynierii Łądowej na prawach wydziału, którego został pierwszym dyrektorem (dziekanem). Instytut ten po latach przekształcono w Wydział Budownictwa. Jego wszechstronne i rozległe zainteresowania naukowe dotyczyły mechaniki teoretycznej, zwłaszcza teorii sprężystości i teorii optymalizacji elementów konstrukcji, a także mechaniki nieba.

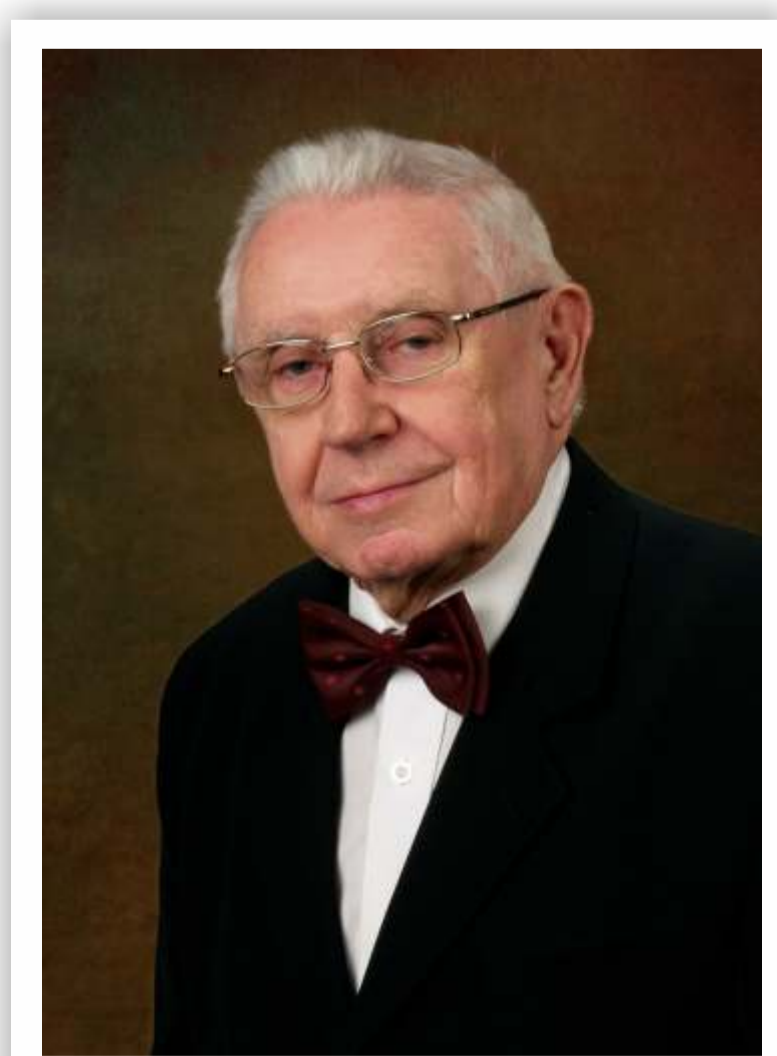
prof. dr hab. inż.

Mieczysław W. Jerzak (1929-1994)

Od 1992 roku, po przejściu z Akademii Ekonomicznej w Katowicach, z ogromnym zaangażowaniem przystąpił do tworzenia na Wydziale Budowy Maszyn Katedry Organizacji i Zarządzania, będąc jej pierwszym kierownikiem. Wkład pracy Profesora włożony w rozwój Katedry dał w przyszłości podstawy do utworzenia Wydziału Zarządzania. Jego obszarami zainteresowań naukowych, badawczych i dydaktycznych były: ekonomika i organizacja przedsiębiorstw inwestycyjnych, ekonomika przedsiębiorstw budowlanych i produkcji budowlanej, organizacja i zarządzanie procesu inwestycyjnego w przedsiębiorstwie.

Wykładowcy Wydziału Włókienniczego. Od lewej: J. Szosland, J. Grosman, J. Palczewski, rektor J. Kołakowski, G. Urbańczyk (1954 rok)

prof. dr inż.

Leopold Jeziorski (1931-2016)

Od 1952 roku związany był ze Szkołą Inżynierską w Częstochowie, następnie z Politechniką Częstochowską, jako student, asystent w Katedrze Metaloznawstwa. Pełnił funkcje: prorektora ds. nauki w latach 1971-1982, dyrektora Instytutu Inżynierii Materiałowej w latach 1982-2002, dziekana Wydziału Metalurgicznego, a następnie Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej w latach 1991-1997. Jego dorobek naukowy obejmuje metaloznawstwo stopów żelaza, nowoczesne technologie inżynierii powierzchni, a szczególnie obróbkę cieplno-chemiczną w złożu fluidalnym, a także jarzeniową oraz plazmową obróbkę powierzchniową stali i stopów tytanu. W uznaniu całokształtu dorobku został uhonorowany tytułami doktora honoris causa przez Politechnikę Częstochowską, Politechnikę Łódzką oraz tytułem Konsula Honorowego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Dzięki swoim osiągnięciom oraz działalności w wielu organizacjach i komitetach naukowych zyskał wysoką pozycję w środowisku polskich metaloznawców i specjalistów w zakresie inżynierii materiałowej.

70 LAT POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

Zasłużeni dla Uczelni

mgr inż.

Rościśław Juszcuk (1930-2015)

Zorganizował Ośrodek Wynalazczości i Badań Patentowych Politechniki Częstochowskiej. Będąc jego kierownikiem przez 27 lat, zajmował się całokształtem spraw związanych z wynalazczością oraz ochroną własności przemysłowej i intelektualnej. Jako konsultant naukowy w zakresie wynalazczości współpracował z Ośrodkiem Postępu Technicznego w Katowicach, Naczelną Organizacją Techniczną, Wojewódzkim Klubem Techniki i Racjonalizacji, Hutą im. B. Bieruta w Częstochowie. Był bardzo aktywny i wysoko ceniony w środowisku rzeczników patentowych. W latach 1974-1995 był członkiem Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym RP, w latach 1981-2011 członkiem Rady Krajowej Stowarzyszenia Rzeczników Patentowych, od 1989 roku członkiem Prezydium Rady Rzeczników Patentowych Szkół Wyższych, w latach 1984-2000 członkiem Krajowej Rady Wynalazczości i Racjonalizacji przy Radzie Głównej NOT.

prof. dr hab. inż.

Adam J. Kisiel (1944-2014)

Przez dwie kadencje (lata 2002-2008) pełnił funkcję prodziekana ds. nauki na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska Politechniki Częstochowskiej. Był wybitnym specjalistą w dziedzinie hydrauliki i budownictwa wodnego. Jego zainteresowania ukierunkowane były głównie na zagadnienia związane z rozpraszaniem energii wody w dolnych stanowiskach budowli wodnych oraz na problematykę efektywnego retencjonowania ścieków w zbiornikach kanalizacyjnych. Legitymował się kilkudziesięcioma wdrożeniami prac naukowo-badawczych z zakresu budownictwa wodnego i komunalnego.

prof. mgr inż.

Mikołaj Kowalewski (1902-1990)

W 1961 roku przeszedł z Politechniki Śląskiej na Politechnikę Częstochowską, mając już za sobą bogate doświadczenie w przemyśle hutniczym. To on po drugiej wojnie światowej uruchomił zniszczoną Hute „Stalowa Wola”, opracował założenia projektowe budowy Huty „Warszawa” i rozbudowy Huty im. B. Bieruta w Częstochowie. Prowadził wykłady między innymi z technologii obróbki plastycznej metali oraz maszyn walcowniczych i kuźniczych. Był pełnomocnikiem rektora ds. nauki, a także prorektorem ds. nauki (1967-1969). Był znakomitym fachowcem - praktykiem, a konsultacji udzielał wszystkim, którzy o to prosili.

Inauguracja roku akademickiego

mgr

Henryk Koźmiński (1925-2017)

Wieloletni dyrektor administracyjny Politechniki Częstochowskiej. Od 1 marca 1958 roku został powołany na stanowisko dyrektora administracyjnego Politechniki Częstochowskiej. Zajmował to stanowisko przez blisko 40 lat, współpracując z siedmioma kolejnymi rektorami. W tym czasie z dużym zaangażowaniem starał się tworzyć jak najlepsze warunki do pracy na Uczelni i jej rozwoju. Dzięki wielkiej kulturze osobistej, wrodzonemu taktowi, zdolnościom kierowniczym, umiejętności nawiązywania kontaktów zjednywał sobie ludzi. Tylko on w sobie znany sposób potrafił znaleźć rozwiązanie w sytuacji zdawałoby się bez wyjścia.

prof. dr inż.

Władysław Kuczewski (1887-1963)

Był wybitnym metalurgiem, który jeszcze przed II wojną światową zdobywał doświadczenie, pracując w niemieckich hutach na polskim Śląsku. Po wojnie skoncentrował się na pracy w szkolnictwie wyższym, będąc np. pierwszym powojennym rektorem Politechniki Warszawskiej. W 1950 roku z chwilą powołania Katedry Metalurgii w Szkole Inżynierskiej w Częstochowie został jej kierownikiem. Znajomość przez niego zarówno ówczesnych uwarunkowań społeczno-politycznych, jak i umiejętności organizatorskie w znacznym stopniu przyczyniły się do tego, że już w 1955 roku, po 5 latach działalności, Szkoła Inżynierska w Częstochowie stała się Politechniką Częstochowską, mającą prawo do prowadzenia studiów II stopnia (magisterskich).

doc. dr inż.

Jan B. Palczewski (1926-2008)

Był jednym z organizatorów Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie, w której stworzył Wydział Włókienniczy. Był jego pierwszym dziekanem (1951-1954), później tę funkcję pełnił też w latach 1958-1960. W latach 1954-1958 był również prorektorem Uczelni. Zapewnił sobie trwałe miejsce w historii polskiego włókiennictwa jako prekursor badań naukowych w zakresie przedziałnictwa, autor podstawowych podręczników z tej dziedziny. Wiele uwagi poświęcił procesowi dydaktycznemu, co przełożyło się później na to, że absolwenci Wydziału Włókienniczego stali się cenionymi pracownikami, pełniąc odpowiedzialne funkcje w polskim (i nie tylko) przemyśle włókienniczym. Po likwidacji tego Wydziału pracował w Katedrze Konstrukcji Maszyn, w latach 1962-1965 był pełnomocnikiem rektora ds. nauczania, a w latach 1965-1968 ponownie prorektorem.

prof. dr

Antoni Pietraniec (1905-1986)

Należy do grona współorganizatorów Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie, z którą związał się od 1949 roku. Jego nazwisko figuruje w akcie erekcyjnym. Był również członkiem pierwszej Rady Szkoły. Powołany na stanowisko kierownika Katedry Fizyki, potrafił w krótkim czasie stworzyć zespół i po adaptacji zdewastowanych pomieszczeń koszarowych zorganizować laboratorium. Jego zainteresowania naukowe sięgały początkowo hydromechaniki i aerodynamiki, następnie fizyki ciała stałego oraz fizyki kwantowej. W latach 1950-1952 był pierwszym dziekanem Wydziału Mechanicznego. W latach 1952-1962 był prorektorem Szkoły Inżynierskiej, a następnie Politechniki Częstochowskiej. Po przejściu na emeryturę w 1975 roku pozostawał w ścisłym kontakcie z Uczelnią, prowadząc do ostatnich dni życia wykłady z fizyki.

prof. dr hab. inż.

Bogdan Skalmierski (1930-2012)

W 1986 roku podjął pracę na Politechnice Częstochowskiej jako wicedyrektor Instytutu Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn, pracując do emerytury. Zajmował się zagadnieniami wytrzymałości materiałów i teorii sprężystości, nowym ujęciem teorii rachunku prawdopodobieństwa. Dużym osiągnięciem jest stworzenie przez Niego szkoły naukowej w dziedzinie stosowności teorii procesów stochastycznych w mechanice. Dostrzeganym powszechnie sukcesem teoretycznym jest rozwiązanie zagadnienia wstępnych naprężeń w płytach rezonansowych instrumentów muzycznych na jakość ich brzmienia.

prof. dr hab. inż.

Lech Tomski (1942-2017)

Po ukończeniu w 1964 roku Wydziału Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej podjął pracę w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn. W latach 1980-1981 oraz 1987-2012 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. W latach 1981-1987 został dwukrotnie wybrany na stanowisko prorektora PCz. Główne Jego osiągnięcia naukowe dotyczą drgań i stateczności układów smukłych oraz sformułowania nowych obciążeń układów smukłych, zwanych obciążeniami swoistymi. Profesor był twórcą szkoły naukowej w latach osiemdziesiątych XX wieku, której członkowie (dziś profesorowie), tworząc własne szkoły, bazując na wiedzy i doświadczeniu zdobytym w Jego szkole. Naukowe pasje, rozległa wiedza, szerokie horyzonty myślowe, uzdolnienia techniczne i matematyczne, umiejętności organizatorskie zapewniły Profesorowi wysoką pozycję i autorytet w środowiskach naukowych w kraju i zagranicą.

doc. dr inż.

Sławomir Wilk (1920-2001)

W 1974 roku został zatrudniony jako docent na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej. W 1980 roku organizował Międzywydziałowe Studium Kształcenia Nauczycieli Przedmiotów Technicznych, którego kierownikiem był do emerytury. Jednostka dobrze przygotowywała do pracy dydaktycznej asystentów i adiunktów Politechniki Częstochowskiej oraz wielu innych krajowych uczelni. Był laureatem ogólnopolskiego konkursu Najlepszy dydaktyk i wychowawca, otrzymując Medal im. Grzegorza Piramowicza. Jest autorem kilku podręczników, w tym znakomitej Termodynamiki technicznej, której liczba wydań zbliża się do 20.

Od lewej: rektor Jerzy Kolakowski, profesor Mikołaj Kowalewski, profesor Tadeusz Wernicki

